

על הפרק

מכסה, תכנון, חלב עוזף, וכל מה שביניהם

נכנסנו לתוך 2010 בסערה וכשאני אומר "בסערה" כוונתי דווקא לסערה חיובית.

אנו עומדים בסיומה של 2009 במלאי עודפים שכבר הפסיק להיות מזמן איום, כפי שהוא צוין על ידי במהלך 2009, כאשר המלאי והעודפים עברו את ה-9,000 טון והייתה חרדה גדולה בקרב קברניטי הענף

את ינואר פתחנו וסיימנו ללא כל סימנים שיש צורך בייבוש. תקופת החורף מאופיינת בדרך כלל בירידה בצריכה והתחלת מהלך תפעולי של ייבוש וזאת על מנת לצבור כמות מסוימת שתשרת את המחלבות בארץ במהלך הקיץ. כידוע במהלך הקיץ המגמה מתהפכת - הייצור פוחת והצריכה עולה וכאן בדיוק בא לשרת אותנו הייבוש

את חלקה צפינו ולכן המלצנו בפני השר על חלוקת מכסות של 20 מיליון ליטר ואכן העניין בוצע.

בנוסף להקצאת המכסות ומתוך תחושה ואף לא מעט הוכחות, אנו מבינים שנצטרך להרחיב את גבולות החלב העודף. היות שכך הם פני הדברים, כמי שמחויבים לתכנון דינמי, התכנסנו במהלך ינואר ושינינו ורווחנו את רצועת חלב עודף (את תוכן ההרחבה כבר פרסמנו). ככל שחולף הזמן והיום בתוך פברואר עדיין אין ייבוש, ייתכן וניאלץ לבצע צעדים נוספים.

אז למה זה קורה?

אז ראשית, התשובה אינה חד משמעית וזה הרבה תלוי את מי שואלים. על מנת לתת תשובות בזמן אמת, חזרנו והתכנסנו בראשית פברואר. סוכם כי נחזור ונתכנס באמצע פברואר כאשר יש בידינו את סיכומי השיווק של ינואר. כעובדה דווח כי עדיין לא מייבשים ושתי מחלבות גדולות מדווחות על עלייה בשיווק בכל התחומים.

מכסת 2010 תוכננה על בסיס צמיחה מקובלת של כ-1.5% וייתכן, כי ממש בימים אלו, שתי מחלבות המהוות את 85% מהענף מושכות את כל הצריכה כלפי מעלה והראיה המוחצת בעניין זה, כפי שכבר הזכרתי, היא כי מתקן הייבוש אינו פעיל. ככלל אלו חדשות טובות ואין להתבלבל בכך.

האופציה השנייה שאנו בוחנים אותה בימים אלו היא כי הקצאת מכסת 2010 הייתה שגויה והיה צורך להוסיף 40 מיליון ולא 20 בלבד, אנו בחרנו ב-20 כי לפי מיטב הנתונים והערכות שהיו בידינו זה אמור לספק את הצריכה, בצד אחד, ולא לייצר עודפים שאין כסף במערכת לפנותם. בנוסף לכך, ידוע לנו כי בקרוב מאוד תבוא מכרזה אשר תשחרר לשוק כ-4 מיליון ליטר נוספים ולכן סברנו כי יש לגלות סבלנות.

בין לבין, אנו נערוך שינויים במערך החלב העודף ונגיב בהתאם למידע הזורם אלינו מן השיווק והייצור במחלבות עצמם. דבר אחד ברור - ייצור חופשי לא יהיה, את מחירו כבר למדנו ולא נחזור על הטעות הזאת.

ואם אין ייצור חופשי, אז מה שיש זה צעדים מדודים ושינויים תוך כדי תנועה. אני מודע כי העניין לא תמיד מסתדר עם ניהול הרפת המקומית, אבל צריך להבין כי הצעדים שאותם אנו נוקטים הם תוך ראיית המקרו אשר לה שלוש משוואות - בצד הראשון יש לספק את הצריכה השוטפת, בצד השני להקטין למינימום את הצורך בייבוא ובצד השלישי להקטין למינימום את הצורך בפינוי עודפים. פינוי שעלותו יקרה לכולנו, מה גם ואין באמתחתנו, לאחר פנוי 2009, המשאבים הדרושים לכך.

לסיכום - ברמת המיקרו כל אחד חייב לעשות את חשבון הכדאיות במשקו ולהוציא את הרווחיות המרבית שניתן להוציא במציאות המשתנה שיסודה הוא חיובי.

בברכה

יעקב בכר - מזכיר ההתאחדות